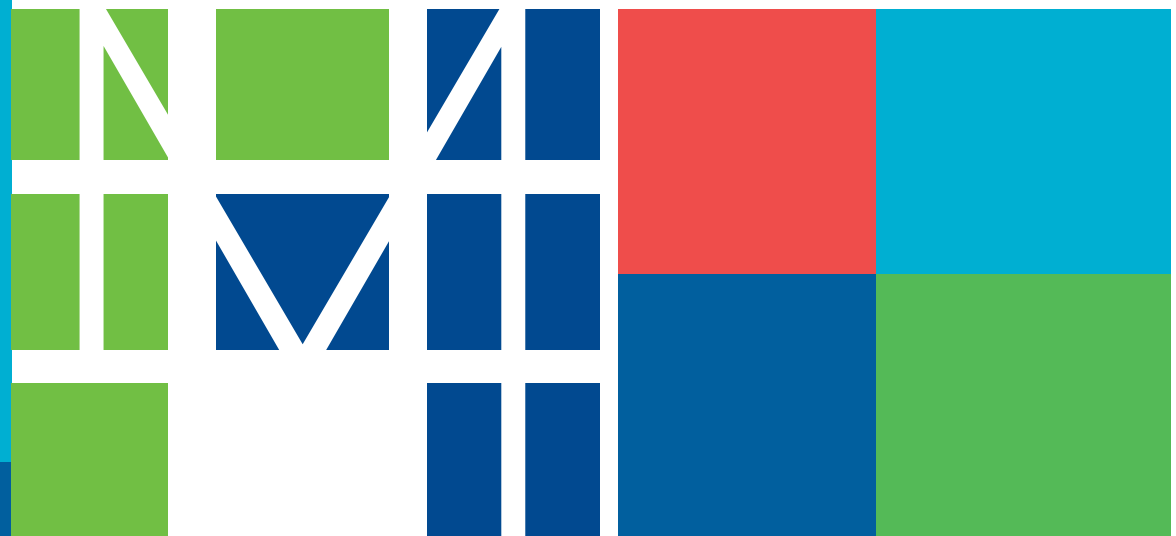

DEMOKRATINIS VALDYMAS IR BENDRUOMENĖS ĮTRAUKIMAS PER MEDIACIJĄ

Paskutines naujienas
apie ROMED2 įdiegimą rasite apsilankę
<http://coe-romed.org>
arba mums parašę adresu
romed@coe.int

LIT

www.coe.int

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

NUO ROMED IKI ROMED2

2011-2013 metais programa ROMED padėjo pamatus kokybiškai mediacijai dvidešimt dvejose Europos valstybėse. Programos dėka buvo parengta daugiau nei 1300 mediatorių ir pasiekta, kad tarp romų¹ bendruomenės ir viešųjų institucijų mediacija² būtų vykdoma teisingai, t.y. išvengiant kliūčių ir sunkumų, kartais sutinkamų šių dviejų šalių sudėtingų tarpusavio santykių kelyje. Ši Programos fazė dar nesibaigė – prie jos prisijungia naujos šalys (Lietuva), o kitos prailgina jos įdiegimą, siekdamos tikslesnio programos pritaikymo konkrečioms poreikiams (Bosnija ir Hercegovina, Rumunija, Ukraina ir t.t.).

Po dviejų ROMED gyvavimo metų, programos įdiegimo partneriams organizacijose ir institucijose iškilo nauji klausimai Europos Tarybai ir Europos Sąjungai. Kaip skatinamas demokratinis dalyvavimas bendruomenėse? Kaip galima užtikrinti viešųjų institucijų bendradarbiavimą ir aktyvų susidomėjimą procesu? Ir – pats svarbiausias – kaip reikėtų suintensyvinti mūsų veiklą, kad mediacijos dėka pavyktų pasiekti tikrų ir prasmingų pokyčių kasdieniniame bendruomenių gyvenime?

Šie klausimai, kaip ir pirmoje Programos fazėje numatytos pamatinės vertybės, davė pagrindą ROMED2 sąvokai, kurios tikslas – suintensyvinti veiklą ten, kur mediacija jau egzistuoja, kur mediatoriai buvo apmokyti pagal ROMED Programą ir kur yra didesnė tikimybė pasiekti pokyčių romų demokratinio įtraukimo keliu.

KAS UŽIMS SVARBIAUSIAS PROCESO POZICIJAS?

ROMED2 mokymo programą kūrė tarptautinių ekspertų grupė, o ROMED2 Nacionalinės paramos grupės prisidėjo prie jos pritaikymo realiame gyvenime ir konkrečiame kontekste.

Ją sudaro moduliai ir mokymo priemonės tokioms temoms kaip lyderystė, valdžia, dalyvavimo ir įtraukimo sprendimų priėmimo procesas, konfliktų valdymas, tarpkultūrinių kompetencijų ugdymas, įvairovės valdymas ir daugelis kitų.

Visa eilė instruktorių/padėjėjų buvo apmokyti praktinio ROMED2 mokymo programos įdiegimo.

Kiekvienoje šalyje darbu vadovauja Nacionalinė paramos grupė, kurią sudaro Nacionalinio projekto vadovas, ankstesnės fazės Nacionalinis koordinavimo centras, instruktoriai/padėjėjai, mediatoriai ir ekspertai, darbą koordinuojant Europos Tarybai.

Pačias svarbiausias proceso pozicijas ROMED2 užleidžia Bendruomenės veiksmų grupei – patiems romų piliečiams – tiek dėl jų dalyvavimo galimybių mobilizavimo, tiek dėl reikalavimų viešosioms institucijoms turėti galios į juos reaguoti.

Bendruomenės veiksmų grupę sudaro bendruomenėje gyvenantys piliečiai – tiek vyrai, tiek ir moterys – kurie vis labiau įsitraukia į jų savivaldybės vykdomą demokratinį procesą. Tai jiems suteikia realias galimybes išsakyti tuos prioritetinius dalykus, kuriuos, jų manymu reikia

skubiai spręsti darnaus dialogo su vietos valdžios institucijomis keliu, tą darant organizuotai ir nepamirštant ne tik priemonių, kuriomis disponuoja vietos valdžios institucijos, tačiau ir savo, kaip piliečių, teisių bei pareigų.

Šiame procese ypatingas dėmesys skiriamas romų moterų įtraukimui (t.y. į Bendruomenės veiksmų grupes, Nacionalines paramos grupes ir numatomus bendruomenės įgalinimo rezultatus).

ROMED2 naudoja mediaciją, gero valdymo principus ir bendruomenės organizavimą kaip darnaus ir visų atžvilgiu teisingo proceso įžiebimo priemones. Ypatingas dėmesys bus skiriamas moterų, o taip pat ir jaunimo dalyvavimui, siekiant užtikrinti, kad proceso metu būtų atsižvelgta į būtent su šiomis grupėmis susijusius prioritetus.

KUR ĮDIEGIAMA PROGRAMA?

Šiame etape ROMED2 apima dešimt šalių: Belgiją, Bosniją ir Hercegoviną, Bulgariją, Graikiją, Vengriją, Italiją, Portugaliją, Rumuniją, Slovakijos Respubliką ir “buvusią Jugoslavijos respubliką Makedoniją”. Kiekvienoje šalyje dalyvauti šioje Programoje buvo vidutiniškai išrinktos penkios ar šešios savivaldybės.

Vienas iš pagrindinių sunkumų, su kuriuo susidūrėme pirmoje ROMED fazėje, buvo Programos įdiegimo apimtis, dėl kurios negalėjome suintensyvinti veiksmų ar labiau pritaikyti mediacijos vietos kontekstui. Šiuos trūkumus sieksime ištaisyti ROMED2.

Penkiose iš dešimties vykdomo šalių (Bulgarijoje, Vengrijoje, Italijoje, Rumunijoje ir Slovakijos Respublikoje) ROMED2 yra įdiegiama tuo pat metu kaip ir ROMACT programa – nauja Europos Tarybos ir Europos Sąjungos bendra iniciatyva, kuria siekiama supažindinti viešųjų institucijų darbuotojus su romų demokratinio dalyvavimo. Daugiau informacijos apie ROMACT rasite www.coe-romact.org.

KADA JI BUS ĮDIEGTA?

ROMED2 programa buvo pradėta dešimtyje vykdomo šalių: Belgijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje, Bulgarijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Italijoje, Portugalijoje, Rumunijoje, Slovakijos Respublikoje ir “buvusioje Jugoslavijos respublikoje Makedonijoje”.

Nors apskritai procesas pasirinktose savivaldybėse turėtų būti vykdomas pagal vieną planą, ROMED2 prisitaiko prie kontekstų ir poreikių įvairovės, ir suteikia maksimalų lankstumą šių plano elementų eiliškumui ir laiko rėmams. Nors yra planuojama faktiškai diegti Programą iki 2015 m. kovo mėn., ROMED2 tikslas yra pradėti tvarų procesą, truksiantį dar ilgai po šios datos.

Iš tiesų tai yra ilgalaikis, kompleksiškas procesas, reikalaujantis daug išteklių – iš vienos pusės laiko ir asmeninių Bendruomenės veiksmų grupėje dalyvaujančių piliečių investicijų, iš kitos – viešųjų institucijų pasišventimo ir tinkamo atsako. Dėka šių “mažyčių pergalių”, vis dažniau pasitaikančių abiems pusėms naudingose situacijose, ROMED2 tiki, kad tokio konteksto sukūrimas yra įmanomas. Tai būtina pagerins Romų bendruomenių ir vietos valdžios institucijų santykius, pakels romų savivertę, padės jiems pasijusti pilnaverčiais visuomenės nariais ir, galiausiai, visiems užtikrins geresnį gyvenimą ir valdymą.

1. Terminas „romai“ Europos Tarybos vartojamas kaip terminas, apibrėžiantis romus, sintus, kalus ir jiems giminingas grupes Europoje, tarp jų – klajoklius ir rytiečių grupes (Domus ir Lomus), ir aprėpiantis plačią tokių grupių įvairovę, įskaitant save “čigonais” vadinančius žmones.

2. Ministrų komiteto Rekomendacija CM/Rec(2012)9 šalims narėms dėl mediacijos kaip efektyvios priemonės romų žmogaus teisių ir socialinio įtraukimo skatinimui.